

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

واژه‌نامه رژیم تجاری ایران:

اصطلاحات، قوانین و مقررات،
وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

WWW.ITSR.IR

سرشناسه	: بزرگی، وحید، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: واژه‌نامه رژیم تجاری ایران: اصطلاحات، قوانین و مقررات، وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها/ مولف وحید بزرگی.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۳۵۰۰۰ ریال ۳-۴۱۰-۴۶۹-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: بازرگانی -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی
موضوع	: زبان انگلیسی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی
رده بندی کنگره	: HF۲۱۰۰۲ ۱۳۹۲۱۰۲ و ۴ب/
رده بندی دیویی	: ۳/۳۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۸۷۷۵۵

شابک: ۳-۴۱۰-۴۶۹-۹۶۴-۹۷۸

نام کتاب: واژه‌نامه رژیم تجاری ایران (اصطلاحات، قوانین و مقررات، وزارتخانه‌ها و سازمانها)

مؤلف: وحید بزرگی

ناظر علمی: محمدرضا رفعتی

اصلاح و صفحه‌آرایی: الهام اولیابک

چاپ اول: ۱۳۹۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

ناشر: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، شماره ۱۲۰۴، تلفن: ۶۶۹۳۹۳۲۹

وبسایت: www.itsr.ir

پست الکترونیکی: info@itsr.ir

پیشگفتار

اکنون شمار اعضای سازمان جهانی تجارت به ۱۶۰ عضو نزدیک شده و بقیه کشورها از جمله ایران هم در راه الحاق به این سازمان گام بر می دارند. بدین ترتیب، این سازمان در حال حاضر نزدیک به ۹۹ درصد تجارت جهانی را تحت پوشش خود دارد. این گستردگی اعضا همواره با گستردگی حوزه های تحت پوشش این سازمان که شامل تجارت کالا، تجارت خدمات، و حقوق مالکیت فکری می شود، بخوبی اهمیت این سازمان و لزوم آشنایی با زبان و واژگان آن را نشان می دهد، به ویژه که گستردگی و پیچیدگی حوزه ها و موافقت نامه های تحت پوشش این سازمان طبعاً باعث گستردگی و پیچیدگی زبان و مفاهیم آن نیز گشته است.

یکی از اهداف مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی که مهمترین نهاد پژوهشی کشور در زمینه مسائل بازرگانی از جمله سازمان جهانی تجارت است، انتشار فرهنگ ها و واژه نامه های مربوط به حوزه های مطالعاتی تحت پوشش آن است و بر همین اساس در گذشته فرهنگ های توصیفی و واژه نامه های متعددی منتشر نموده است. **واژه نامه رژیم تجاری ایران** هم در راستای هدف مذکور اکنون در اختیار علاقمندان قرار می گیرد. این واژه نامه حاوی بیش از ۲۰۰۰ مدخل مربوط به حوزه های مرتبط با نظام تجاری ایران است.

در پایان لازم است از مؤلف این اثر جناب آقای وحید بزرگی و همکاران ایشان در دفتر نمایندگی تام‌الاختیار و همچنین از جناب آقای محمدرضا رفعتی ناظر علمی این مجموعه تشکر و قدردانی گردد، و از همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی نیز که چاپ این کتاب را بر عهده داشتند تشکر می‌شود.

مهدی فتح‌اله

رییس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
درآمد	۱
فصل اول: اصطلاحات	۳
فصل دوم: قوانین و مقررات	۷۱
فصل سوم: وزارتخانه‌ها و سازمانها	۸۱

درآمد

ایران در تاریخ ۲۸ تیر ۱۳۷۵ (۱۹ ژوئیه ۱۹۹۶) درخواست الحاق خود را به سازمان جهانی تجارت تسلیم نمود. از آنجا که کشور متقاضی الحاق باید گزارش رژیم تجارت خارجی خود را به دبیرخانه سازمان ارائه دهد، اولین نسخه گزارش مذکور در سال ۱۳۷۷ در مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی تهیه شد و پس از آن هم در مؤسسه و سپس در دفتر نمایندگی تام‌الاختیار تجاری به طور سالیانه روزآمد شد. نسخه فارسی گزارش در دفتر نمایندگی تام‌الاختیار تجاری به زبان انگلیسی ترجمه شد و پس از پذیرش درخواست الحاق ایران در نشست شورای عمومی سازمان جهانی تجارت در تاریخ ۲۶ مه ۲۰۰۵ (۵ خرداد ۱۳۸۴) و تشکیل گروه کاری الحاق ایران، ترجمه انگلیسی گزارش مذکور در تاریخ ۱۳۸۸/۸/۲۵ به طور رسمی به مدیرکل سازمان جهانی تجارت در ژنو تحویل گردید. در تاریخ اول اسفند ۱۳۸۸ اولین مجموعه سؤالات تعدادی از اعضای گروه کاری الحاق ایران برای وزارت بازرگانی ارسال گردید که این وزارتخانه هم با همکاری دستگاههای ذی‌ربط پاسخ‌های مناسب را تهیه و پس از ترجمه آنها در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۲۰ (۱۱ نوامبر ۲۰۱۱) از طریق وزارت امور خارجه به سازمان جهانی تجارت در ژنو تحویل نمود.

در ترجمه گزارش رژیم تجارت خارجی، همکاران دفتر نمایندگی تام‌الاختیار تجاری بویژه آقایان موسی موسوی زنوز، حامد روحانی، مهدی ناصری، ابوالقاسم بینات و این جانب مشارکت داشته‌اند و در ترجمه پرسش‌ها و پاسخ‌ها علاوه بر همکاران دفتر، از مترجمان خارج از دفتر نیز کمک گرفته‌ایم. آقای مصطفی سرمدی نیز در بازبینی ترجمه‌ها نقش بسیار زیادی داشته‌اند و سرانجام کلیه متون فارسی و انگلیسی در جلسات متعددی به ریاست آقای دکتر اسفندیار امیدبخش بررسی و نهایی شده است. واژه‌نامه حاضر عمدتاً از متن گزارش رژیم تجارت خارجی و پرسش‌ها و پاسخ‌های مربوط به آن استخراج شده و بعضاً مدخل‌های مرتبط دیگری هم به آن افزوده شده است. شایان ذکر است که این واژه‌نامه برای استفاده محدود داخلی تهیه شده است و به همین دلیل، اصول و قواعد دقیق و فنی فرهنگ‌نویسی کاملاً در آن رعایت نشده است. امیدوارم این واژه‌نامه مختصر برای علاقمندان مفید باشد و نظرات اصلاحی و تکمیلی خود را نیز از این جانب دریغ نفرمایند.

وحید بزرگی

فروردین ۱۳۹۱